

התורה ומחבריה במחקר החדש פרופ' איתמר כסלו

שיעור 1: משבר בחקר התורה?

בראשית א, 20-27

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף ועופף על הארץ על פני רקיע השמים. ויברא אלהים את התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשות אשר שרצו המים למיניהם ואת כל עוף כנף למיניהו וירא אלהים כי טוב. ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ. ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי. ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן. ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב. ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ. ויברא אלהים את האדם בצלם אלהים ברא אתו וזכר ונקבה ברא אתם.

בראשית ב, 7-23

וייצר יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר... ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו. ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו. ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם וישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה. ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, לאשה ויבאה אל האדם. ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

בראשית לז, 18-30

ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אותו להמיתו. ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא. ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הברות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו. וישמע ראובן ויצלהו מיידם ויאמר לא נכנו נפש. ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מיידם להשיבו אל אביו. ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו. ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק אין בו מים. וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרימה. ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע פי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו. ויעברו אנשים מדנינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף ויביאו את יוסף מצרימה. וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו. וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא.

במדבר יח, 21-31

ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה חלף עבדתם אשר הם עבדים את עבדת אהל מועד... כי את מעשר בני ישראל אשר ירימו ליהוה תרומה נתתי ללוים לנחלה על כן אמרתי להם בתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה... ואכלתם אתו בכל מקום.

דברים יד, 22-23

עשור תעשור את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה. ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנה תירשה ויצהרה ובכרת בקרך וצאנה למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל הימים.

שמות כח, 40-43

ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת. והלבשת אתם את אהרן אחיה ואת בניו אתו ומשחת אתם ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי. ועשה להם מכנסים בד לכסות בשר ערוה ממתנים ועד ירכים יהיו. והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחרי.

שמות כט, 4-9

וְאֵת אֶהֱרֹן וְאֵת בְּנָיו תִּקְרִיב אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּרְחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם. וְלָקַחְתָּ אֶת הַבְּגָדִים וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת אֶהֱרֹן אֶת הַכֹּהֵנֶת וְאֵת מַעֲלֵי הָאֹפֶד וְאֵת הָאֹפֶד וְאֵת הַחֹשֶׁן וְאֶפְדֹתָ לוֹ בְּחֹשֶׁב הָאֹפֶד. וְשָׂמַתָּ הַמְצַנְפֹת עַל רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ עַל הַמְצַנְפֹת. וְלָקַחְתָּ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּצְקֶתָ עַל רֹאשׁוֹ וּמִשַּׁחְתָּ אֹתוֹ. וְאֵת בְּנָיו תִּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתֹנֶת. וְחָגַרְתָּ אֹתָם אֲבָנֵי אֶהֱרֹן וּבְנָיו וְחַבַּשְׁתָּ לָהֶם מַגְבָּעוֹת וְהִיתָה לָהֶם כֹּהֵנָה לְחֻקֹת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד אֶהֱרֹן וַיַּד בְּנָיו.

שיעור 2: תורת התעודות

דברים יב, 2-7

אֲבָד תֵּאבְדוּן אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ שֵׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם יְרֹשִׁים אֶת אֱלֹהֵיהֶם עַל הַהָרִים הָרְמִים וְעַל הַגְּבְעוֹת וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן. וְנִתְצַתֶּם אֶת מִזְבְּחֹתֵם וְשִׁבְרֹתֵם אֶת מִצְבְּתֵיכֶם וְאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּגְדְּעוּן וְאֲבַדְתֶּם אֶת שְׁמֵי מִן הַמְּקוֹם הַהוּא. לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אִם אַל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שְׁבֵטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת שְׁמוֹ שֵׁם לְשִׁכְנֹו תִדְרָשׁוּ וּבֵאתָ שָׁמָּה. וְהִבֵּאתֶם שָׁמָּה עֲלֵתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשֵׂוֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יְדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבַתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקֹרְכֶם וְצֹאנֵיכֶם. וְאֶכְלֹתֶם שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשִׂמַּחְתֶּם בְּכָל מִשְׁלַח יְדְכֶם אֹתָם וּבְתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּרֹכָה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ.

דברים ה, 19-27

וַיְהִי כְשָׁמַעְכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁן וְהִהָר בָּעַר בְּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל רְאֵשֵׁי שְׁבֵטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם. וַתֹּאמְרוּ הֵן הִרְאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת כְּבֹדוֹ וְאֵת גְּדֻלוֹ וְאֵת קְלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רְאִינוּ כִּי יִדְבַר אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וְחַי. וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם יִסְפִּים אֲנַחְנוּ לְשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּמָתָנוּ. כִּי מִי כָל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כָּמָנוּ וַיְחַי. קָרַב אַתָּה וּשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵת תְּנַדְּבַר אֵלֵינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר יִדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וּשְׁמַעְנוּ וְעִשִּׂינוּ. וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹל דְּבָרֵיכֶם בְּדַבְּרְכֶם אֵלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שְׁמַעְתִּי אֶת קוֹל דְּבָרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְרוּ אֵלַי הִיטִיבוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבְרוּ. מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לְהִסָּא לִירְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל מִצְוֹתַי כָּל הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם. לָךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֵהָלֵיכֶם. וְאַתָּה פֹה עֹמֵד עִמָּדִי וְאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֶת כָּל הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּלְמַדְם וְעִשׂוּ בְּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ.

דברים ו, 1-3

וְזֹאת הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בְּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ. לְמַעַן תִּירָא אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְשִׁמֹר אֶת כָּל חֻקֹּתָיו וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶנֶךָ אַתָּה וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְלִמְעַן יִירָאֶנְךָ יְיָ וְלִמְעַן יִירָאֶנְךָ יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְרֹת לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְאֲשֶׁר תִּרְבּוּן מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ.

בראשית ב, 7-15

וַיִּצַר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נְשִׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וַיִּטַע יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצַר. וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נֹחַמֵד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָגֵן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע... וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בְּגֵן עֵדֵן לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ.

בראשית ג, 8-9

וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהִלָּה בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן. וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה.

שמות ג, 13-15

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מַה אָמַר אֱלֹהִים. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֲהִיָּה אֲשֶׁר אֲהִיָּה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲהִיָּה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם. וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דֹּר.

בראשית א, 1

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ

בראשית כח, 1-4

וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיִּצְוֶהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן. קוּם לְךָ פְּדִנָה אֶרֶם בֵּיתָה בְּתוֹאֵל אַבִּי אַמְּוָה וְקַח לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבֶן אַחִי אַמְּוָה. וְאֵל שְׂדֵי יַבְרֵךְ אֶתְךָ וַיְרַבְּךָ וְהִיִּית לְקַהֲל עַמִּים. וַיִּתֵּן לְךָ אֶת בְּרִכְתּוֹ אַבְרָהָם לְךָ וּלְזִרְעֶךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתָּךְ אֶת אֶרֶץ מְגֹרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם.

שמות ו, 2-6

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה. וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׂדֵי וּשְׂמִי יְהוָה לֹא נֹודַעְתִּי לָהֶם. וְגַם הִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּם לְתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מְגֹרֵיהֶם אֲשֶׁר גָּרוּ בָּהּ. וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבֹדִים אִתְּם וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. לָכֵן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִעֲבַדְתָּם וְגִאלְתִּי אֶתְכֶם בְּזִרוּעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים.

שמות לד, 29-35

וַיְהִי בְרִדַת מֹשֶׁה מֵהָר סִינַי וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיַד מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פְּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ. וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פְּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּישָׁת אֵלָיו. וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיֵּשְׁבוּ אֵלָיו אֶהָרֶן וְכָל הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם. וְאַחֲרָי כֵּן נִגְשׂוּ כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וַיִּצְוֶנּוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵתוּ בְּהַר סִינַי. וַיִּכַּל מֹשֶׁה מְדַבֵּר אֲתָם וַיִּתֵּן עַל פְּנֵי מֹסֶה. וּבָבֵא מֹשֶׁה לְפָנַי יְהוָה לְדַבֵּר אֵתוּ יָסִיר אֶת הַמָּסֶה עַד צִאתוֹ וַיֵּצֵא וּדְבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יֵצְאוּ.

שמות כה, 10-22

וַעֲשׂוּ אַרְוֹן עֲצֵי שִׁטִּים... וְעֲשִׂיתָ כַּפֶּרֶת זָהָב טָהוֹר... וְנָתַתָּ אֶת הַכַּפֶּרֶת עַל הָאָרֶץ מִלְמַעְלָה וְאֵל הָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ. וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שֵׁם וּדְבַרְתִּי אֵתְךָ מֵעַל הַכַּפֶּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בראשית א, 1-13

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ... וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר... וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם... וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם... וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי.

במדבר יח, 21-31

וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֶלֶף עֲבַדְתֶּם אֲשֶׁר הֵם עֲבָדִים אֶת עַבְדֵי אֱהִל מוֹעֵד... כִּי אֵת מַעֲשֵׂר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִרְמֹו לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי לְלוֹוִים לְנַחֲלָה עַל כֵּן אֶמְרָתִי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה... וְאֶכְלָתֶם אֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם.

דברים יד, 22-23

עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר אֶת כָּל תְּבוּאָת זֵרַעְךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שְׁנָה שְׁנָה. וְאֶכְלָתָּ לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם מַעֲשֹׂר דִּגְנֶךָ תִּירֶשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ וּבְכֻרְךָ בְּקֶרֶךָ וּצְאֻנְךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים.

בראשית לז, 18-30

וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מִרְחֹק וּבְטָרִם יָקָרְב אֵלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ. וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלָמוֹת הַלְזָה בָּא. וְעַתָּה לָכֵן וְנַהַרְגֶהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַכְּרוֹת וְאֶמְרֵנוּ חַיָּה רָעָה אֶכְלָתָהוּ וְנִרְאָה מָה יְהִיו חֲלָמוֹתָיו. וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ. וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אֵל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבַר וַיֵּד אֵל תִּשְׁלַחוּ בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אָחִיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כְּתָנֹתָו אֶת כְּתָנֹתָו אֶת כְּתָנֹת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו. וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֹתוֹ הַבְּרֵה וְהַבּוֹר

רק אין בו מים. וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרימה. ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. לכו ונמכרונו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו. ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף וביאו את יוסף מצרימה. וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו. וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא.

בראשית לז, 18-30

E (ס"א)	J (ס"י)
<p>ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו. וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש. ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו. ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק אין בו מים. וישבו לאכל לחם ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור. וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו. וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא.</p>	<p>ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא. ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הברות ואמרנו תיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו. ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו. וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרימה. ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. לכו ונמכרונו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו. וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף וביאו את יוסף מצרימה.</p>

שיעור 3: תורת הקטעים

בראשית ו, 1-4

ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה ובנות ילדו להם. ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו. ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה. הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם.

בראשית לח, 1-6

ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה. וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה. ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער. ותהר עוד ותלד בן ויקרא את שמו אונן. ותסוף עוד ותלד בן ויקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו. ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר.

בראשית לח, 27-30

ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה. ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המיילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה. ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ. ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח.

שמות ד, 24-26

ויהי בדרך במלון ויפגשו יהוה ויבקש המיתו. ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי. וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולת.

שיעור 4: תורת ההשלמות

בראשית כה, 21-24

ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו. ויתרצו הפנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוה. ויאמר יהוה לה שני גי'ים בבטנה ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר. וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה.

בראשית לח, 27

ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה

בראשית כה, 21-24

ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו. ויתרצו הפנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוה. ויאמר יהוה לה שני גי'ים בבטנה ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר. וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה.

בראשית כו, 1-7

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרה. וירא אליו יהוה ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך. גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכה פיך ולזרעה אתן את כל הארצות האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך. והרפיתי את זרעה ככוכבי השמים ונתתי לזרעה את כל הארצות האל והתברכו בזרעה כל גויי הארץ. עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצייתי חקותי ותורתי. וישב יצחק בגרר. וישאלו אנשי המקום לאשתו...

שמות כח, 40-43

ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת. והלבשת אתם את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי. ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ממתנים ועד ירכים יהיו. והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחרי.

שמות כט, 8-9

ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת. וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והייתה להם כהנה לחקת עולם ומלאת יד אהרן ויד בניו.

שיעור 5: העריכה

בראשית ט, 20-27

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם. וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה. וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ. ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו. וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן. ויאמר ארוור פנען עבד עבדים יהיה לאחיו. ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד למו. ויפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו.

בראשית לה, 9-13

וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו. ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל. ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלצריך יצאו. ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה ולזרעה אחריך אתן את הארץ. ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו.

בראשית לב, 25-31

וינתר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר. וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו. ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחה כי אם ברכתני. ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב. ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל. וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם. ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי.